

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 77/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **TECHNOPOL SERVIS, a.s.**, Panenská 6, Bratislava, IČO 35 700 840, zastúpenej AK Tomáš Nemček, s.r.o., Zelená 2, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Cob/119/2022 z 15. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva nasledujúci stav veci:
3. Žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava III sa žalobca INVESTMENTS NOMINEES INC. domáhal proti sťažovateľke ako žalovanej 1 a žalovanému 2 REALITY FOND s. r. o. určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným v žalobe. Žalobca odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitimáciu z postavenia akcionára sťažovateľky.
4. Okresný súd prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 31Cb/184/2016 a následne po ukončení prerušenia vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 26Cb/57/2017 z 11. októbra 2021 tak, že žalobe vyhovel a určil vlastnícke právo sťažovateľky k sporným nehnuteľnostiam.
5. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie žalovaný 2. Krajský súd uznesením sp. zn. 2Cob/119/2022 z 15. októbra 2024 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie

s uložením povinnosti okresnému súdu v ďalšom konaní riadne a presvedčivo sa vysporiadať so skutočnosťou, že žalovaný 2 účinne poprel, že žalobca bol a je akcionárom sťažovateľky, a preto nie je možné prijať záver, že ide o nesporné tvrdenie sporových strán, a je potrebné uviesť, o aké dôkazy súd svoje závery opiera.

6. Sťažovateľka nepodala proti napadnutému rozhodnutiu dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pre jeho neprípustnosť, a preto je nútená obrátiť sa so sťažnosťou na ústavný súd.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Názor odvolacieho súdu, podľa ktorého žalovaný 2 účinne poprel tvrdenie o postavení žalobcu ako akcionára sťažovateľky, je zjavne nesprávny a svojvoľný.

8. Sťažovateľka uvádza, že žalovaný 2 bol v konaní pred súdom prvého stupňa pasívny, nepreberal zásielky, nereagoval na výzvy súdu na vyjadrenie sa k žalobe ani na vyjadrenie sa k stanovisku sťažovateľky a obštruoval prejednanie a rozhodnutie veci. Aj napriek tomu, že žalovanému 2 bolo súdom prvého stupňa umožnené v rovnakej miere realizovať procesné práva, uvedené nevyužil a doručil vyjadrenie k žalobe až 8. októbra 2021 prostredníctvom mailu, teda viac ako 4 roky po doručovaní výzvy na vyjadrenie.

9. Vyjadrenie k žalobe je nepochybne podaním vo veci samej, napriek tomu ho žalovaný 2 nedoplnil v zákonom stanovenej lehote 10 dní (ani neskôr) listinne ani elektronicky autorizované podľa osobitného predpisu v súlade s § 125 ods. 2 CSP, a preto nebolo možné naň v konaní prihliadať, nenastali jeho účinky.

10. Okrem predmetného vyjadrenia žalovaný 2 nedoručil súdu prvej inštancie žiadne iné vyjadrenie vo veci samej, nič v konaní netvrdil, nenavrhol vykonať žiadne dôkazy a neuplatnil žiadne prostriedky procesného útoku a obrany.

11. Vzhľadom na uvedené ťažiskový záver odvolacieho súdu, že žalovaný 2 účinne poprel tvrdenia žalobcu a sťažovateľky o postavení žalobcu ako akcionára sťažovateľky, nemožno označiť inak ako svojvoľný.

12. Odvolací súd napadnutým rozhodnutím v príkrom rozpore so zásadou kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní tým, že absolútne nedôvodne a bez zákonného základu poskytol žalovanému 2 v podstate „druhú šancu“ na unesenie dôkazného bremena, porušil sťažovateľkino právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Takýto prístup odvolacieho súdu v sporovom konaní je zjavne v rozpore s princípmi kontradiktórnosti a formálnej pravdy, na ktorých sporové konanie spočíva a ktoré kladú zodpovednosť za výsledok sporu predovšetkým na samotné sporové strany.

13. Sťažovateľka zastáva názor, že rozsudok okresného súdu je vecne správny a okresný súd správne, v súlade s hmotným a procesným právom a súdnou judikatúrou ustálil aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, pokiaľ vychádzal zo zoznamu akcionárov CDCP založeného v spise a zo zhodných tvrdení žalobcu a sťažovateľky, ktoré žalovaný 2 nikdy účinne nepoprel, keďže v konaní nepredložil výpis zo zoznamu akcionárov CDCP, ktorý by preukazoval absenciu aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, resp. ktorý by preukazoval inú osobu ako akcionára sťažovateľky.

14. Sťažovateľka dodáva, že aj v konaní o fiktívnom MVZ (ktoré bolo dôvodom prerušenia dotknutého súdneho konania) bolo právoplatne ustálené, že INVESTMENTS NOMINEES mal v konaní aktívnu vecnú legitimáciu ako akcionár. Mimoriadne valné zhromaždenie sťažovateľky konané 2. decembra 2016 je neplatné, resp. ničotné, pretože sa na ňom nezúčastnili skutoční akcionári sťažovateľky, ale osoby okolo [REDAKOVANÉ] a sledom postupných protiprávnych úkonov, počínajúc zmenou personálneho obsadenia predstavenstva sťažovateľky, bolo realizované jej ovládnutie. Súčasťou týchto protiprávnych úkonov smerujúcich k vyvedeniu majetku sťažovateľky na členov skupiny bol aj prevod nehnuteľností, ktorých vlastníctvo je predmetom tohto konania.

15. Sťažovateľka tiež poukazuje na skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 23Cb/308/2016 z 18. januára 2022 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 3Cob/16/2023-809 z 12. júna 2024 bolo určené vlastníctve právo sťažovateľky k objektu Technopol, ktorý bol vyvedený z jej majetku za rovnakých okolností ako dotknuté nehnuteľnosti. Žalobcom v konaní o určenie vlastníctva k objektu Technopol bol rovnako ako v tomto konaní INVESTMENTS NOMINEES.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením krajského súdu, ktorým zrušil rozsudok okresného súdu o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v prospech sťažovateľky a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

17. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Podstata a účel princípu subsidiarity vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013). Rovnako by opačný záver znamenal popretie významu podústavného práva pri ochrane základných práv.

18. Ústavný súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na vlastnú judikatúru, podľa ktorej v konaniach o ústavných sťažnostiach ústavný súd zásadne preskúmava právoplatné rozhodnutia, ktorými sa konanie vo veci samej skončilo (IV. ÚS 361/2010, III. ÚS 129/2022). Základné práva na súdnu ochranu sú v zásade „výsledkové“, čo znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok. Skutočnosť, či napadnuté konanie vykazuje znaky spravodlivého procesu, závisí od celého konania a konečného rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002) vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

19. Ústavný súd tiež opakovane konštatoval (napr. II. ÚS 398/08, II. ÚS 439/2015, II. ÚS 6/2018, III. ÚS 449/2018, I. ÚS 443/2019), že v zásade nepreskúmava zrušovacie rozhodnutia súdov, pretože konanie vo veci samej pokračuje naďalej, avšak z výnimočných dôvodov spočívajúcich buď v závažných pochybeniach súdov blížiacich sa k zmätočnosti, alebo z dôvodov, že kasačné rozhodnutie vytvorilo vo veci pevný hmotnoprávny základ rozhodovania pre súdy nižších stupňov, môže podrobiť aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu ústavnoprávnemu prieskumu a pristúpiť aj k jeho zrušeniu. Za určitých okolností možno dospieť k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, no muselo by ísť o kasačné rozhodnutie vyvolávajúce nenapraviteľný stav.

20. Ústavný súd kasačné rozhodnutia vyvolávajúce stav právoplatne neskončeného konania okrem výnimočných prípadov nezrušuje (IV. ÚS 313/2022).

21. Sťažovateľka je toho názoru, že právne závery krajského súdu sú natoľko svojvoľné, že nimi dochádza k porušeniu kontradiktórnosti konania a rovnosti strán, a teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. Krajský súd svojvoľne dospel k záveru, že žalovaný 2 účinne poprel zhodné tvrdenia sporových strán o skutočnosti, že žalobca ako akcionár sťažovateľky (žalovanej 1) je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie, a to napriek úplnej pasivite žalovaného 2 v súdnom konaní, keď neprodukoval žiadne tvrdenia a dôkazy. Jediné vyjadrenie žalovaného 2 k žalobe je právne neúčinné pre nedostatok formy (§ 125 ods. 2 CSP). Sťažovateľka tiež uvádza, že v dôsledku neprípustnosti dovolania proti zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu je jej jedinou možnosťou domáhať sa ochrany svojich práv na základe ústavnej sťažnosti.

22. Vychádzajúc z povahy kasačného rozhodnutia a už uvedených východísk, ústavný súd sa zamerlal na posúdenie jeho ústavnej udržateľnosti najmä z hľadiska, či sťažovateľka bude môcť v ďalšom konaní účinne predniesť svoje výhrady a námietky, prípadne ide o také kasačné rozhodnutie, ktorým bola konečným spôsobom vyriešená nejaká zásadná právna otázka v neprospech sťažovateľky, ktorú už nebude možné v ďalšom konaní preskúmať z dôvodu záväznosti právneho názoru nadriadeného súdu.

23. Pokiaľ ide o názor sťažovateľky o prípustnosti ústavnej sťažnosti ako jedinej možnosti nápravy namietaných pochybení krajského súdu, ústavný súd dodáva, že sťažovateľka si predovšetkým mylí nemožnosť napadnúť kasačné rozhodnutie dovolaním s potrebou vyčerpať všetky dostupné prostriedky nápravy v ďalšom konaní. Ústavný súd sa zaoberá (v rámci skúmania ústavnej udržateľnosti rozhodnutí orgánov verejnej moci) až právoplatným rozhodnutím vo veci (resp. po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov), keď je predmetom jeho posúdenia „výsledková“ spravodlivosť. Sťažovateľkou tvrdené procesné pochybenie v dokazovaní narúšajúce princípy spravodlivého procesu spôsobom mariacim jej procesné práva nie je dôvodom na výnimku z tohto postupu, keďže je za podmienok ustanovených v procesnom predpise uplatniteľné v inštančnej postupnosti, v konečnom dôsledku v prípadnom dovolacom konaní [§ 420 f) CSP], a to vo vzťahu k celému na základe dovolania preskúmanému konaniu, ak taká obrana práv bude pre sťažovateľku v závislosti od ďalšieho vývoja dotknutého konania a jeho výsledku aktuálna.

24. Navyše a nad uvedený rámec (aj keď kontextuálne) z hľadiska ústavnej udržateľnosti (nie polemiky len na úrovni zákona a skutkového stavu) v kontexte už spomínanej výsledkovej spravodlivosti bez potreby detailného parafrázovania záverov krajského súdu v napadnutom uznesení ústavný súd konštatuje, že dôvody, ktoré sťažovateľku dôsledkovo vedú k názoru

o porušení jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, vecne priamo nepredznamenávajú výsledok konania. Podstatou záverov krajského súdu je nedostatočné odôvodnenie rozsudku okresného súdu vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného 2, že žalobca nie je/nebol akcionárom sťažovateľky (teda nie je aktívne vecne legitimovaný), čo vedie k záveru, že okresný súd nemohol konštatovať nespornosť tohto tvrdenia a bude ho potrebné náležite argumentačne podložiť (čím ústavný súd nepredurčuje neúspech procesnej požiadavky sťažovateľky v podobe námietky proti postupu súdu, že by sa preverenie kritickej okolnosti už nemalo vykonať a sťažovateľka by mala ťažiť z jej preukázania na báze formálnej pravdy, čo bude pre ňu aktuálne v situácii, ak dotknutá okolnosť dôkazne obhájitelná nebude).

25. Za daných okolností ústavný súd (bez vecného preskúmania napadnutého uznesenia) primárne konštatuje, že ide o rozhodnutie kasačné, čo v dôsledku už uvedeného vyvoláva záver o nedostatku právomoci ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a), § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Následná možnosť uplatnenia ďalších právnych prostriedkov ochrany práv naznačená v bode 23 súčasne zakladá dôvod neprípustnosti ústavnej sťažnosti (§ 132 ods. 2 označeného zákona).

26. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu